

KESKKONNAAMET

Riigikogu maaelukomisjon

14.08.2018

Jõgeva

Pinnavee kasutamise tingimused (1):

- Kõik isikud on kohustatud vältima vee liigvähendamist ning veekogude ja vee- elustiku kahjustamist. (*Alus: VeeS § 23 lg 1*)
- Isik on kohustatud vee kasutamisel rakendama tootmistehnoloogilisi, maaparanduslikke, agrotehnilisi, hüdrotehnilisi ning sanitaarmeetmeid vee liigvähendamise eest. (*Alus: VeeS § 23 lg 2*)
- Pinnavee kaitse keskkonnaeesmärgi alusel tuleb tagada pinnaveekogumite hea ökoloogiline seisund, mille puhul on nii ökoloogiline kui ka keemiline seisund vähemalt hea (*Alus: VeeS § 23 lg 1*)

Pinnavee kasutamise tingimused (2):

- Kui võetakse vett pinnaveekogust enam kui 30 m³/ööpäevas ja/või toimub veekogu paisutamine või hüdroenergia kasutamine peab olema vee erikasutusluba (*Alus: VeeS § 8 lg 2 p1 ja 5*);
- Veekasutaja on kohustatud kasutama vett otstarbekalt ja säästlikult ning täitma vee kasutamiseks kehtestatud nõudeid hoidudes veekasutusega kahju tekitamisest loodusele (*Alus: VeeS § 21 lg 1 p1 ja 2*);
- Paisu omanik peab tagama vesiehitisest allpool looduslikus voolusängis ökoloogilise miinimumvooluhulga või loodusliku äravoolu, kui looduslik äravool on ökoloogilisest miinimumvooluhulgast väiksem (*Alus: VeeS § 17 lg 5 p 3*);

Ökoloogiline vooluhulk

- Ökoloogiline vooluhulk on vooluhulk veekogus, mis peab tagama selle, kui ökosüsteemi toimivuse, vee-elustiku säilimise ning teatud tarbevaru pikaajalises perspektiivis.
- Vooluveekogude ökoloogiline vooluhulk sõltub jõe suurusest, looduslikust seisundist ja tundlikkusest ning sellest, millises seisundis soovitakse jõge hoida ja mis eesmärgil seda kasutatakse.
- Ökoloogiliste vooluhulga määramise arvestatakse, keskmiseid vooluhulki, talviseid ja suviseid miinimum vooluhulki, nende kestvust, esinemise tõenäosust, veekogu sügavust ja vee liikumiskiirust.

Kui ökoloogiline vooluhulk ei ole tagatud:

- Väheneb vee liikuvus
- Tõuseb temperatuur
- Väheneb hapniku sisaldus

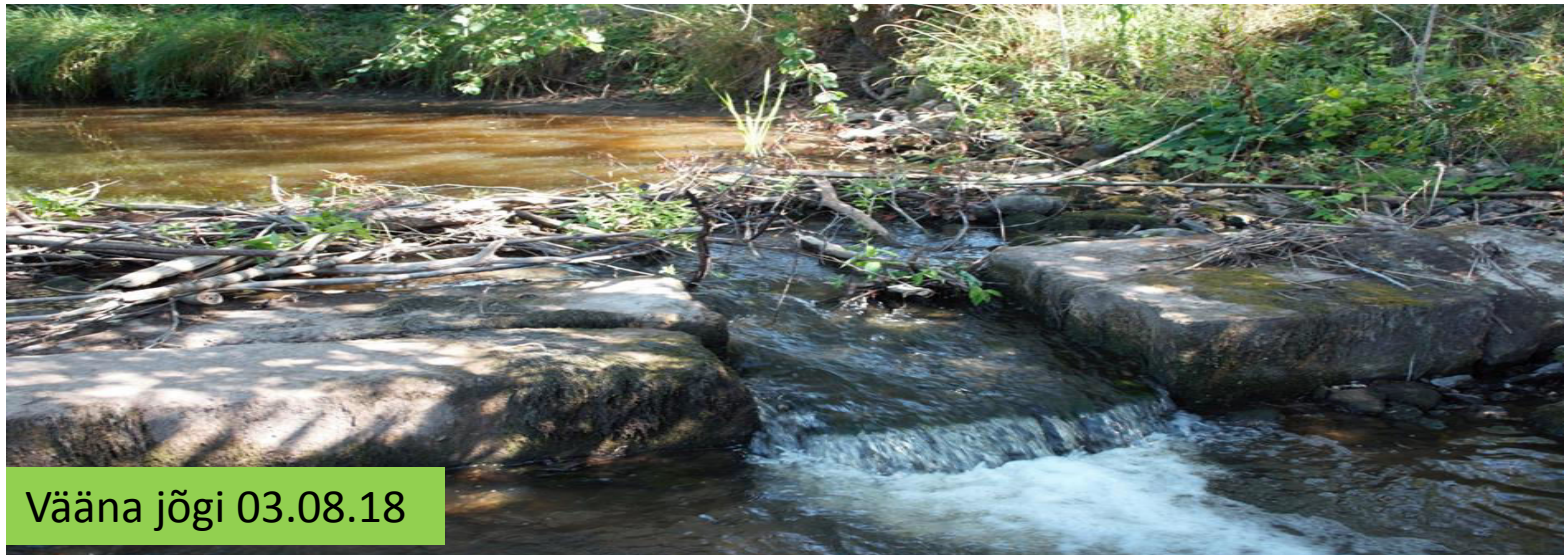
Kuivalejäänud kala Peipsi ääres, august 2018

TULEMUSEKS:

- Elupaigad hävivad
- Liigid hävivad
- Veekasutajate (sh kodumajapidamised, pääste) veekasutuse tingimused, sh vee kvaliteet halvenevad
- Jõe esteetilisus väheneb

Tänane probleemi ulatus

- Täna on Keskkonnaameti poolt väljastatud 78 kehtivat vee erikasutusluba, mis käsitlevad pinnavee kasutust.
- Keskkonnaamet analüüsis 15 pinnaveevõtuga seotud vee erikasutusluba (ca 20% kogu arvust), selgitamaks probleemi ulatust

Vääna jõgi 03.08.18

Analüüsi tulemused:

Jõgi	Ökoloogiline miinimum (m ³ /s)	Seirejaamas mõõdetud vooluhulk (m ³)	Seotud load (tk)
Ahja	0,53	3,188	2
Jägala	1,23	0,483	1
Keila	0,60	0,62	1
Kunda	2,1	1,17	1
Põltsamaa	1,89	3,07	3
Purtse	0,6	1,17	1
Pärnu	0,96	1,42	2
Pirita	0,48	0,25	1
Võhandu	2,4	1,84	1
Pedja	0,48	0,75	2

Probleem puudutab ca 26 % vee erikasutajatest

Aktsiaselt Sagro (1)

- Aktsiaseltsile Sagro on 29.11.2016 antud tähtajatu vee erikasutusluba nr L.VV/328369 (kehtivusaja algusega alates 01.12.2016):
- **1.pinnavee võtmiseks Kandle tiigist** (VEE2005740) 83 600 m³ aastas (353 m³ ööpäevas, 10 000 m³ – I ja IV kv, 31 800 m³ - II-III kv);
- **2.pinnavee võtmiseks Vääna jõest** (VEE1094500) 12 000 m³ aastas (170 m³ ööpäevas, 0 m³ – I kv, 6 000 m³ II-III kv,, 10 000 m³ IV kv);
- Vääna jõgi kuulub Saku paisust suubumiseni Soome lahte lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse.
- **Veevõtt Vääna jõest on keelatud, kui ökoloogiline miinimumvoolhulk Hüüru hüdrooloogilise vaatlusposti andmetel on 0,35 m³/s või väiksem.**

Aktsiaselt Sagro (2)

- Mõõtmistulemused Hüüru hürdoloogiajaamas:

Kuupäev	Päevane keskmine äravool m ³ /s
21.05.2018	0,77
04.06.2018	0,57
18.06.208	0,27
24.07.2018	0,23
26.07.2018	0,22
28.07.2018	0,21
29.07.2018	0,20
30.07.2018	0,22

Hüüru hüdroloogiline seirejaam

Aktsiaselt Sagro (3)

- Keskkonnainspektsioon käis seoses 22.06.18 laekunud kaebusega Aktsiaselts Sagro tegevust kontrollimas ning juhtis, tuginedes Vääna jõe seire andmetele, ettevõtte tähelepanu, et jõe vooluhulk on alla 0,35 m³/s ning pinnaveevõtt on vee erikasutusloa alusel keelatud.

AS Sagro veevõtukoht 03.08.2018).

Aktsiaselt Sagro (3)

03.08.18 KeA poolt teostatud paikvaatluse kohaselt:

- Vett võetakse ettevõtte kinnitusel Kandel tiigist;
- Veetase tiigis on ettevõtte kinnitusel alanenud ca 1 m võrra;
- Tiik on kaetud veetaimestikuga, mis võivad takistada veepumpade tööd;
- Soovitati vältida vihmutust keskpäevasel ajal, kuid öine müra võib olla häiriv kohalikele elanikele;
- Soovitati ettevõttel paigaldada veevõtukohale oma vooluhulga mõõteseade;

KKI ei ole tuvastatud vee erikasutusloa nõuete rikkumist.

Võimalused olukorra

leevendamiseks:

- **Tootmisvee kasutamine niisutamiseks** – tegevuseks on vajalik (ajutine) vee erikasutusluba ning tootmisveega niisutamine saab toimuda vastavalt VV määruses nr 99 „Reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta esitatavad nõuded, heit- ja sademevee reostusnäitajate piirmäärad ning nende nõuete täitmise kontrollimise meetmed“ toodud tingimustele;
- **Pinnaveevõtuks erandi tegemine** –(ajutise) vee erikasutusloa alusel, millele on lisatud täiendav ekspertiis või KMH (Natura jõgede puhul) ettevõtja kulul erisuse lubamiseks;

KESKKONNAAMET

Täna!

Triin Mägi

Keskkonnaameti vee
juhtivspetsialist